

קיצורים ביבליוגרפים

א. מקורות חז"ל

- אבות דר' נתן, מהדורת ש"ז שכטר עם ציונים למקבילות בין הנסחים ולתוספות שבמהדורת שכטר בתוספת 'אקדמות מילין' מאת מ' קיסטר, ניו יורק וירושלים תשנ"ז
- ויקרא רבה, עם הילופי גרסאות והערות מאת מרדכי מרגליות, ניו יורק וירושלים תשט"ז-תשי"ח³
- ירושלמי, תלמוד ירושלמי, יוצא לאור על פי כתב יד סקליגר 3 (Or. 4720) שבספריית האוניברסיטה של לידן עם השלמות ותיקונים, מבוא מאת י' זוסמן, ירושלים תשס"א [העימוד לפי דפוס ונציה רפ"ג]
- מגילת תענית, ו' נעם (מהדירה), מגילת תענית: הנוסחים, פשרם, תולדותיהם, בצירוף מהדורה ביקורתית, ירושלים תשס"ד
- מכילתא דר' ישמעאל, מהדורת ח"ש הורביץ ו"א רבין, פרנקפורט תרצ"א [הציטוטים על פי כ"י אוקספורד¹⁵¹]
- מכילתא דרשב"י, מהדורת י"נ אפשטיין וע"צ מלמד, ירושלים תשט"ו [ירושלים תשל"ט²]
- ספרא, ספרא דבי רב, מהדורת א"ה וייס, וויין 1862 [הציטוטים על פי כ"י וטיקן⁶⁶ – מהדורת פקסימיליה, ניו יורק תשט"ו]
- ספרי במדבר, מהדורת ח"ש הורוביץ, לייפציג תרע"ז [הציטוטים על פי כ"י וטיקן³² – מהדורת פקסימיליה, ירושלים תשל"ב]
- ספרי דברים, מהדורת א"א פינקלשטיין, ברלין ת"ש [הציטוטים על פי כ"י וטיקן³² – מהדורת פקסימיליה, ירושלים תשל"ב]
- ספרי זוטא במדבר, מהדורת ח"ש הורוביץ, לייפציג תרע"ז
- תוספתא, סדרים זרעים, מועד ונשים ומסכתות ב"ק, ב"מ, וב"ב, מהדורת ש' ליברמן, ניו יורק תשט"ו-תשמ"ח; סדרים נזיקין (סנהדרין ואילך), קדשים וטהרות – מהדורת מ"ש צוקרמאנל, ירושלים תשל"ל³

ב. ספרות חיצונית, קראית וקלאסית

- איגרת אריסטיאס, אגרת אריסטיאס אל פילוקרטס, בתוך: הספרים החיצונים, מהדורת א' כהנא, ב, תל-אביב תרצ"ז, עמ' א-עא
- אפלטון, סוקרטס, חייו ומותו של סוקרטס, תירגם מיוונית והוסיף הערות: שמעון בוזגלו, תל-אביב 2001
- אריסטו, היווצרות בעלי החיים, Aristotle, *De Generatione Animalium*, A. Plat (Comp.), Oxford 1910
- אשכול הכופר, יהודה בן אליהו הדסי, אשכול הכפר, גולוו תקצ"ו
- ברית שלמה, D.C. Duling, *The Old Testament Pseudepigrapha*, Vol. 1, edited by J.H. Charlesworth, Doubleday 1983, p. 935 ff.
- יוסף בן מתתיהו, קדמוניות, Josephus Flavius, *Judean Antiquities 1-4*, translation and commentary by L.H. Feldman; S. Mason (editor), Josephus Flavius, Vol. 3, Brill 2000

Discoveries in the Judaean Desert, Vol. XXXV, ed. E. Tov, Oxford 1999, pp. 25-52 מגילות גנוזות

The Damascus Document Reconsidered, ed. M. Broshi, Jerusalem 1992 מגילת ברית דמשק

ספר היובלים (תרגום: מ' גולדמאן), בתוך: הספרים החיצוניים, בעריכת א' כהנא, א, תל-אביב תש"ך, עמ' רטז-שיג

פילון האלכסנדרוני, כתבים, כרך ג: ספר המצוות, חלק שני (בעריכת ס' דניאל-נטף), ירושלים תש"ס

ג. ספרות הגאונים, הראשונים והאחרונים

ש' אברמסון (מהדיר), רב נסים גאון: חמשה ספרים, שרידים מהיבוריו יוצאים לאור על פי כתבי יד בצירוף מבואות, הערות ומפתחות, ירושלים תשכ"ה אברמסון, רב נסים גאון

אוצר הגאונים, תשובות גאוני בבל ופירושיהם, על פי סדר התלמוד, כרך שלישי, מסכת עירובין, ערוך ע"י ב"מ לוי, ירושלים תרצ"א אוצר הגאונים

ר' יצחק ב"ר משה מוינא, ספר אור זרוע, הלכות שבת ועירובין, מהדורת ש"י קליין, ירושלים תשס"א אור זרוע

הנ"ל, ספר אור זרוע, חלק שני, זיטאמיר תרכ"ב אור זרוע, ב

רב שרירא גאון, איגרת רב שרירא גאון, מהדורת ב"מ לוי, חיפה תרפ"א [ד"צ: ירושלים תשל"ב] איגרת רב שרירא גאון

ר' ישראל מאיר ב"ר אריה זאב הכהן כגן, באור הלכה, בתוך ספר משנה ברורה, ד"צ של הדפוס הראשון, חשומ"ד באור הלכה

ר' יוסף קארו, בית יוסף בתוך ארבעה טורים השלם, א, הוצאת מכון ירושלים, ירושלים תשנ"ג בית יוסף

ר' יעקב כהנא, ספר גאון יעקב, חידושי מס' עירובין, מהדורת אא"מ הלוי דזימיטרובסקי, ירושלים תשנ"ט גאון יעקב

גנזי קדם, חלק רביעי (ערוך: ב"מ לוי), ירושלים תר"ץ גנזי קדם

ר' יוסף ור' שמעון מייא, דרישה ופרישה, בתוך ארבעה טורים השלם, א, הוצאת מכון ירושלים, ירושלים תשנ"ג דרישה

ר' מאיר הכהן, הגהות מיימוניות בתוך משנה תורה לרמב"ם, מהדורת ש' פרנקל, ירושלים תשל"ה ואילך הגהות מיימוניות

ר' ישועה בן יוסף הלוי מארץ תלמיסאן, ספר הליכות עולם מהדורת ש' פורטנוי, ירושלים תשנ"ח הליכות עולם

ר' שמעון קיירא, הלכות גדולות, הוצאת מכון ירושלים, ירושלים תשנ"ב הלכות גדולות

ר' מנחם ב"ר שלמה המאירי, חידושי המאירי על מסכת עירובין, מהדורת רש"ז ברוידא, כרך שלישי, ירושלים תשמ"ח המאירי

ר' ישעיה בן מאלי דטראני, ספר המכריע, מהדורת ש"א ורטהימר, ירושלים תשנ"ח המכריע

- העיטור ר' יצחק בן אבא מארי ממרשיליה, העיטור, מהדורת רמ"י ב"ר שמואל [ברנצקי], ד"צ של מהדורת וילנא-ורשה תרל"ד-תרמ"ג עם הוספות, ניריורק תשט"ז
- זית רענן גומבינר, ר' אברהם אבלי בן חיים, ספר זית רענן, פירוש על הילקוט [שמעוני], דעסויא כ'מ'ד'ת' = תס"ד
- חידושי גור אריה ר' ליואי בן ר' בצלאל מפראג, חידושי גור אריה, לבוב שנת אתברך לפ"ק [תרכ"ב], ד"צ בולטימור חש"ד
- חכמת שלמה ר' שלמה לוריא, חכמת שלמה השלם, חלק ראשון, קרקא שמ"א (או שמ"ז) [ד"צ: ירושלים תשל"ב]
- חצי יהונתן ר' יעקב מאיר בן חיים פאדוואה, חצי יהונתן, יצא לאור לראשונה בקניגסברג [תרי"ח?], מצורף לספרו כתונת פסים ונדפס מחדש בפירושי רבינו יהונתן מלוניל על כא מסכתות הש"ס, ירושלים תשמ"ה
- טיוטא, מהדורת הופקינס ס' הופקינס (מהדיר), פירוש הרמב"ם למסכת שבת, טיוטת הפירוש לפי קטעים אוטוגראפיים מגניזת קהיר, המקור הערבי עם תרגום לעברית (מהדורת ס' הופקינס), ירושלים תשס"א
- טיוטא, מהדורת שילת י' שילת (מהדיר), מסכת שבת עם פירוש רבנו משה בן מימון... ירושלים התשס"ה
- יבין שמועה ר' שלמה אלגזי, יבין שמועה, נדפס בתוך ספר הליכות הנ"ל
- כללי הגמרא הנוספים ר' יוסף קארו, כללי הגמרא וכללי הגמרא הנוספים, נדפס בתוך ספר הליכות עולם הנ"ל
- מהר"י קאנפנטון, דרכי התלמוד ר' יצחק קאנפנטון, דרכי התלמוד, מהדורת י"ש לנגה, ירושלים תשמ"א
- מהרש"א ר' שמואל אליעזר אידליס, חידושי הלכות ואגדות מהרש"א, בתוך מסכת עירובין מן תלמוד בבלי, דפוס וילנא תרע"ב
- מורה נבוכים ר' משה בן מימון, מורה נבוכים, תרגם מערבית והוסיף הערות, נספחים ומפתחות מ' שורץ (עורך: ד' צרי), תל-אביב תשס"ג
- מצגר, רב נסים גאון רב נסים גאון, ליקוטים מפירוש רב נסים גאון, מצורף לפירוש רבינו חננאל, ראה בערכו
- מרומי שדה ר' נפתלי צבי יהודה ברלין, מרומי שדה, חלק א, ירושלים תשט"ז
- מרכבת המשנה ר' שלמה מחעלמא, מרכבת המשנה על היד החזקה להרמב"ם, ספר זמנים, מהדורה חדשה – 'משנה המרכבה' – שילוב והרכבה של שתי מהדורות 'מרכבת המשנה'... ירושלים תשס"ב
- נשמת אדם ר' אברהם דאנציג, נשמת אדם, נדפס בתוך ספר חיי אדם, ירושלים תש"ן
- נתיבות ירושלים ר' ישראל חיים דייכעס, ספר ילקוט מהרי"ח לקוטים ובאורים נתיבות ירושלים על הירושלמי, ברכות, זרעים וסדר מועד, לונדון 1930
- ספר האגור ר' יעקב ב"ר יהודה לנדא, האגור השלם, מהדורת מ' הרשלא, ירושלים תשל"ח
- ספר הבתים ר' דוד בן שמואל הכוכבי, ספר הבתים, מהדורת מ"י בלוי, ניריורק תשל"ח-תשל"ט

ספר הישר לר"ת, החידושים	ר' יעקב ב"ר מאיר, ספר הישר לרבינו תם, חלק החידושים, מהדורת ש"ש שלזינגר, ירושלים תשי"ט
ספר הישר לר"ת, השו"ת	הנ"ל, ספר הישר לרבינו תם, חלק השאלות והתשובות, מהדורת ש' ראזענטהאל, ברלין תרנ"ח
ספר המאורות	ר' מאיר ב"ר שמעון המעילי מנרבונה, ספר המאורות, מהדורת מ"י בלוי, ניויורק תשכ"ז
ספר המנוחה	ר' מנוח ב"ר יעקב, רבנו מנוח, בתוך 'משנה תורה' לרמב"ם, זמנים, מהדורת ש' פרנקל, ירושלים תשל"ה
ספר הנר	ר' זכריה בן יהודה אגמאתי, ספר הנר, כ"י לונדון, הספריה הבריטית Or. 11361
ספר העתים	ר' יהודה בן ברזילי הנשיא הברצלוני (אלברגלוני), ספר העתים, מהדורת י' שור, קראקא תרס"ג
ערוך השלם	ר' נתן בן יהואל מרומא, ספר ערוך השלם, מהדורת א' קאהוט, וינה תרל"ח-תרנ"ב
פירוש הגאונים לסדר טהרות	פירוש הגאונים על סדר טהרות, מהדורת י"נ אפשטיין (ערוך בידי תלמידו ע"צ מלמד), ירושלים תשמ"ב
פירוש ר"א אזכרי	תלמוד ירושלמי, מסכת ביצה, עם פירוש אחד הקדמונים, רבינו אלעזר אזכרי, בעל ספר חרדים, ניויורק תשכ"ז ³
פסקי הרי"ד	ר' ישעיה בן מאלי די טראני, פסקי הרי"ד למסכתות עירובין, פסחים, יומא וסוכה, מהדורת א"י וורטהיימר ואחרים, ירושלים תשכ"ו
פסקי מהר"ם	ר' מאיר ב"ר ברוך (מהר"ם) מרוטנבורג, תשובות פסקים ומנהגים, חלק רביעי: פסקי עירובין (מהדיר: א' קליין), ירושלים תשל"ז
פסקי ריא"ז	ר' ישעיה בן אליה די טראני, פסקי הריא"ז לרבינו ישעיה אחרון ז"ל למסכתות עירובין, פסחים, יומא וסוכה... מהדורת א' ליס, ירושלים תשמ"ח
קהלת שלמה	קהלת שלמה: בו נקהלו ונאספו שאלות ותשובות הגאונים הקדמונים וביחוד רב שרירא ורב האי בנן והרב ר' יצחק אלפאסי, מהדורת ש"א ורטהיימר, ירושלים תרנ"ט
ר"א וסרמן, קובץ שיעורים	ר' אלחנן ב' וסרמן, קובץ שיעורים, א, גבעתיים תשי"ט-תש"ך
ר"י עמדין	ר' יעקב עמדין, הגהות וחידושים ממסכת עירובין, מאת הגאון... יעקב עמדין... (בתוך דפוס וילנא של התלמוד הבבלי, מסכת עירובין)
ר"ש בן חפני, מבוא התלמוד	ר' שמואל בן חפני (גאון סורא), פרקים מן ספר 'מבוא התלמוד', המקור הערבי ותרגום עברי בעירוף מבואות והערות, מאת שרגא בהר"ר קלמן ז"ל אברמסון, ירושלים תש"ן
ראב"ד, בעלי הנפש	ר' אברהם בן דוד (הראב"ד), בעלי הנפש... מהדורת י' קאפה, ירושלים תשנ"ג ⁵
ראב"ד, כתוב שם	הנ"ל, כתוב שם, השגות הראב"ד על בעל המאור, מהדורת ח' פריימן, בני ברק תשס"ג
רבינו חננאל	רבינו חננאל ב"ר חושיאל, פירוש רבינו חננאל למסכת עירובין, מהדורת ד' מצגר, ירושלים תשנ"ג

רבינו חננאל בן שמואל, פירוש רבינו חננאל בן שמואל על מסכת עירובין, מהדורת ש' קליין וא' שושנה, ירושלים-קליבלנד תשנ"ו	רבינו חננאל בן שמואל
רבינו חננאל ב"ר חושיאל, פירוש רבינו חננאל למסכת ביצה, מהדורת ד' מצגר, ירושלים תשנ"ו	רבינו חננאל, ביצה
ר' יהודה הלוי, ספר הכוזרי, מהדורת י' אבן-שמואל, תל-אביב תשל"ג	ריה"ל, כוזרי
ר' יום טוב ב"ר אברהם אלאשבילי, חידושי הריטב"א למסכת עירובין, מהדורת מ' גולדשטיין, ירושלים תשנ"ו ⁸	ריטב"א
הנ"ל, חידושי הריטב"א למסכת שבת, מהדורת מ' גולדשטיין, ירושלים תש"ן ⁸	ריטב"א, שבת
ר' משה בן מימון, משנה תורה הוא היד החזקה לרבינו משה ב"ר מימון ז"ל, ספר שלישי והוא ספר זמנים עם פירוש יד פשוטה, ... על פי כ"י... כרך א (הלכות שבת), מאת נחום אליעזר רבינוביץ	רמב"ם, משנה תורה
הנ"ל, משנה עם פירוש רבינו משה בן מימון, תירגם מערבית על פי כתב היד המקורי והוסיף מבוא והערות יוסף בכה"ר דוד קאפח, סדר מועד, ירושלים תשכ"ד ⁷ – התרגום הושווה לטופס המקור של הרמב"ם (כ"י ירושלים, בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, Heb. 4 5703)	רמב"ם, פירוש המשנה
הנ"ל, מסכת שבת עם פירוש רבנו משה בן מימון, המקור הערבי על פי כתב יד שהוגה מכתב ידו המקורי של הרמב"ם ז"ל, עם תרגום עברי חדש, הערות וביאורים... מאת יצחק שילת, ירושלים התשס"ה	רמב"ם, פירוש המשנה שבת
ר' מנחם בן שלמה המאירי, חידושי המאירי על מסכת עירובין... עם הערות וביאורים מאת הרב ש"ז ברוידא, כרך שלישי, ירושלים תשמ"ח	רש"ז ברוידא
ר' שמואל שטראשון, הגהות וחדושים על מסכת עירובין, בתוך מסכת עירובין מן תלמוד בבלי, דפוס וילנא	רש"ש
הנ"ל, הגהות וחדושי הרש"ש, בתוך משניות דפוס וילנא	רש"ש, משנה
ר' שלמה ב"ר אברהם בן ר' אדרת, חידושי הרשב"א למסכת עירובין, מהדורת י"ד אילן, ירושלים תשמ"ט	רשב"א
ר' צדקיה בן אברהם מן העניים, שבלי הלקט, מהדורת ש' בובר, וילנא תרמ"ז	שבולי-הלקט
ר' יעקב ב"ר משה מולן, שו"ת מהרי"ל החדשות, מהדורת י' סץ, ירושלים תשל"ז	שו"ת מהרי"ל החדשות
ר' יוסף חיים בן אליהו אל-חכם מבגדאד, שו"ת רב פעלים, ירושלים תשל"ל	שו"ת רב פעלים
ר' אשר ב"ר יהיאל, תוספות הרא"ש השלם על מסכת עירובין, מהדורת ש' הכהן וילמן, הוצאה חדשה שנת תשנ"ו (חמ"ד)	תוספות הרא"ש
ר' יום טוב הלר, תוספות יום טוב, פירוש למשנה, בתוך משניות דפוס וילנא	תוספות יום טוב
ר' פרץ בן אליהו, תוספות רבנו פרץ על מסכת עירובין, מהדורת ש' הכהן וילמן, [ברוקלין] תשמ"מ	תוספות רבינו פרץ

- תוספות רי"ד ר' ישעיהו בן מאלי די טראני, תוספות רי"ד השלם, על מסכתות שבת, עירובין, פסחים... יוצא לאור בפעם הראשונה על כל הש"ס... בעריכת מכון מערבא, ירושלים תשנ"ו
- תוצאות חיים ר' מנחם זעמבא, קונטרס כולל הידושים והערות בעניני מלאכת הוצאה, ירושלים תשי"ח
- תכלת מרדכי ר' מרדכי בן יעקב איש שלום, תוספתות סדר מועד: עם פי' תכלת מרדכי: ביאור... בחילופי גירסאות ושינוי נוסחאות... דאיכא בין ש"ס בבלי וירושלמי... וגם קובץ... שיטת הראשונים והפוסקים... פקש תרנ"ח
- תשובות הגאונים ר' משה בן מימון, תשובות הרמב"ם, א-ד, מהדורת י' בלאו, ירושלים תשי"ח-תשכ"א³
- תשובות הגאונים ר' יצחק בן אבא מארי, תשלום העיטור, נדפס לראשונה על ידי א"ח פריימן, 'תשלום העיטור והמנהיג', אמת ליעקב: ספר היובל ליעקב פריימאן, ברלין תרצ"ז, עמ' 105-115; הופיע מחדש בדף האחרון של דפוס הצילום של ספר העיטור במהדורת ר"מ יונה, ניריורק תשט"ז
- ד. מחקרים, מילונים ואנציקלופדיות**
- אביעזר, מזוזה וקמיע ה' אביעזר, "המזוזה – בין מצווה לקמיע", מעליות, יט (תשנ"ז), עמ' 217-237
- אבן, מילון מונחי הסיפורת אבן, מילון מונחי ירושלים תשנ"ב
- אברמסון, לחקר הערוך ה' אברמסון, "לחקר הערוך", לשוננו, לז (תשל"ג), עמ' 26-42
- אברמסון, עניינות ותשובותיהם שבדפוס ובכתבי-יד, ירושלים תשל"ד
- אופנהיימר, בבל A. Oppenheimer, *Babylonia Judaica in the Talmudic Period*, Wiesbaden 1983
- אורבך, ההלכה א"א אורבך, ההלכה: מקורותיה והתפתחותה, [גבעתיים תשמ"ד]
- אורבך, חז"ל ה"ל, חז"ל – פרקי אמונות ודעות, ירושלים תשמ"ו⁶
- איילי, כינויי עובדים מ' איילי, אוצר כינויי עובדים בספרות התלמוד והמדרש, תל-אביב 2001
- אילן, נשים בספרות התלמודית T. Ilan, *Mine and Yours are Hers: Retrieving Women's History from Rabbinic Literature*, Leiden 1997
- אלבק, מבוא למשנה ח' אלבק, מבוא למשנה, ירושלים-תל-אביב תשי"ט
- אלבק, מבוא לתלמודים ה"ל, מבוא לתלמודים, תל-אביב תשכ"ט
- אלבק, מחקרים בברייתא ה"ל, מחקרים בברייתא ויהסן לתלמוד, ירושלים תש"ד
- אלבק, ספר היובלים וההלכה Ch. Albeck, 'Das Buch der Jubiläen und die Halacha', *Bericht der Hochschule für die Wissenschaft des Judentums in Berlin* 47 (1930), pp. 160
- אלבק, פירוש המשנה ח' אלבק, ששה סדרי משנה, מפורשים בידי חנוך אלבק ומנוקדים בידי חנוך ילון, סדר מועד, ירושלים תשי"ב

- אלון, מחקרים
אליאס, דרשות חדשות
- ג' אלון, מחקרים בתולדות ישראל, כרך שני, תל-אביב תשל"ד⁴
ל' אליאס, "דרשות חדשות וגירסאות ייחודיות של המכילתא דרבי
ישמעאל", מחקרים בתלמוד ובמדרש: ספר זיכרון לתרצה ליפשיץ
(עורכים: א' אדרעי ואחרים), ירושלים תשס"ה, עמ' 29-57
- אליצור, הבור והבאר
אנציקלופדיה תלמודית
אפשטיין, דקדוק ארמית
אפשטיין, מבוא לנוסח
המשנה
אפשטיין, מבואות
לספרות האמוראים
אפשטיין, מבואות
לספרות התנאים
אפשטיין, מחקרים
אשל, ישובי בבל
אשל, סנדלים
בויארין, הבשר שברוח
בויארין, ללקסיקון
התלמודי ב
בנוביץ, מאימתי
בנוביץ, שבועות שתיים
בתרא
בן-נון, מלח
בראנד, כלי החרס
בר-אשר, המחקר החדש
בר-אשר, לשון חכמים
בר-אשר, עיון מורפולוגי
- י' אליצור, "הבור והבאר", לשוננו, נא (תשמ"ז), עמ' 207-230
אנציקלופדיה תלמודית, ירושלים תש"ח ואילך
י"נ אפשטיין, דקדוק ארמית בבלי, ירושלים תשכ"א
הנ"ל, מבוא לנוסח המשנה, ירושלים תש"ס³
הנ"ל, מבואות לספרות האמוראים, ירושלים תשכ"ג
הנ"ל, מבואות לספרות התנאים, ירושלים תשי"ז
הנ"ל, מחקרים בספרות התלמוד ובלשונות שמיות, א-ג, ירושלים
תשמ"ד-תשנ"א
ב"צ אשל, ישובי היהודים בבבל בתקופת התלמוד, אונומסטיקון
תלמודי, ירושלים תשל"ט
ח' אשל, "סנדלים מסומרים במקורות היהודיים", ציון, נג (תשמ"ח),
עמ' 191-198
ד' בויארין, הבשר שברוח, שיח המיניות בתלמוד (תרגום: ע' אופיר),
תל-אביב תשנ"ט
הנ"ל, "ללקסיקון התלמודי II", תעודה, ג (תשמ"ג), עמ' 113-119
מ' בנוביץ, תלמוד האיגוד: מאימתי קורין את שמע, ברכות פרק
ראשון מן התלמוד הבבלי, עם פרשנות על דרך המחקר, ירושלים
תשס"ו
הנ"ל, פירוש שבועות שתיים בתרא, בבבלי, ניו-יורק וירושלים תשס"ג
א"צ בן-נון, "מלח סדומית מופק מיס-המלח", תחומין, טו (תשנ"ה),
עמ' 74-78
י' בראנד, כלי החרס בספרות התלמוד, ירושלים תשי"ג
מ' בר-אשר, "המחקר החדש של לשון חכמים: הישגיו ואתגריו",
לשוננו, סח (תשס"ו), עמ' 11-29
מ' בר-אשר, "לשון חכמים; דברי מבוא", ספר היובל לרב מרדכי
ברויאר; אסופת מאמרים במדעי היהדות, ב, ירושלים תשנ"ב, עמ'
657-688
הנ"ל, "המשקלים פולָה, פְּעָה בלשון המשנה עיון מורפולוגי וסמנטי",
תורה לשמה: מחקרים במדעי היהדות לכבוד... שמא יהודה פרידמן
(עורכים: ד' גולינקין ואחרים), ירושלים תשס"ח, עמ' 403-414

- בר-אשר, רושמי לשון המקרא
הנ"ל, "רושמי לשון המקרא במשנה", מחקרים בתלמוד ובמדרש: ספר זיכרון לתרצה ליפשיץ (עורכים: א' אדרעי ואחרים), ירושלים תשס"ה, עמ' 59-70
- ברודי, ותו לא מידי
נא-נז
- ברודי, צוהר לספרות הגאונים
הנ"ל, צוהר לספרות הגאונים, (תל-אביב) 1998
- ברויאר, העברית בתלמוד בבלי
ירושלים תשס"ב
- בר-כוכבא, חג הפורים
סיני, קכא (תשנ"ט), עמ' לז-פה
- ברנדס, כללי פסיקה
י' ברנדס, ראשיתם של כללי הפסיקה: משמעותם, הווצרותם והתפתחותם של כללי הפסיקה המתייחסים לתנאים וספרותם, דיסרטציה, האוניברסיטה העברית, ירושלים תשס"ב
- ברקאי, מסורות רפואיות
ר' ברקאי, "מסורות רפואיות יווניות והשפעתן על תפיסת האישה בימי הביניים", אשנב לחייהן של נשים בחברות יהודיות: קובץ מחקרים בין-תחומי (עורכת: יעל עצמון), ירושלים תשנ"ה, עמ' 115-142
- גולדברג
א' גולדברג, פירוש למשנה מסכת עירובין, ירושלים תשמ"ו
- גולדברג, להתפתחות הסוגיה
הנ"ל, "להתפתחות הסוגיה בתלמוד הבבלי", ספר היובל לרבי חנוך אלבק: מוגש על ידי תלמידיו, ידידיו ומוקיריו למלאת לו שבעים שנה, ירושלים תשכ"ג, עמ' 101-113
- גולדברג, צמצום מחלוקות
הנ"ל, "דרכים של צמצום מחלוקת אצל אמוראי בבלי", מחקרי תלמוד, א (תש"ן), עמ' 135-153
- גולדברג, שבת
הנ"ל, פירוש למשנה מסכת שבת, ירושלים תשל"ו
- גולינקין, ראש השנה
ד' גולינקין, פרק יום טוב של ראש השנה בבבלי (חלק ב): מהדורה מדעית עם פירוש, דיסרטציה, בית המדרש לרבנים באמריקה, ניו יורק תשמ"ח
- גייגר, הלשון הלטינית בא"י
י' גייגר, "הלשון הלטינית בארץ-ישראל הרומית", קתדרה, 74 (תשנ"ה), עמ' 3-21
- גייקובס, פסודואפיגרפיה
L. Jacobs, "How Much of the Babylonian Talmud is Pseudoepigraphic?", *JJS* 28 (1977), pp. 46-59
- גילת, השתלשלות ההלכה
י"ד גילת, פרקים בהשתלשלות ההלכה, רמת-גן תשנ"ב
- גינצבורג, ירושלמי
גינצבורג, פירושים וחדושים בירושלמי, א, ניו-יורק תש"א-תשכ"א
- גינצבורג, כת לא-נודעת
L. Ginzberg, *An Unknown Jewish Sect, Textual and Exegetical Notes*, New York 1976
- גלוסקא, השפעת הארמית
י' גלוסקא, השפעת הארמית על לשון המשנה, דיסרטציה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשמ"ח
- דה-פריס, מחקרים
ב' דה-פריס, מחקרים בספרות התלמוד, ירושלים תשכ"ח

- דה־פריס, תולדות ההלכה
- דולינג, ברית שלמה
- דור, תורת א"י בבבל
- דימיטרובסקי, שרידי בבלי
- דינרי, מנהגי טומאת הנידה
- דינרי, שינויא
- דק"ס
- הברמן, תפילין בימי קדם
- ההיסטוריה של המדע
- היימאן, תולדות תנאים ואמוראים
- היימאן, סוגיא פיקטיבית
- הירשמן, המקרא ומדרשו
- הירשפלד, בית המגורים הא"י
- הלבני
- הלבני, בבא קמא
- הלבני, מועד
- הלבני, פשט ודרש
- הלבני, שבת
- הלברטל, מהפכות פרשניות
- הנ"ל, תולדות ההלכה התלמודית, תל־אביב תשכ"ו
- D.C. Duling, "Solomon's Testament" in *Anchor Bible Dictionary* (ed. D.N. Freedman, et al.), New York 1992, Vol. 6, pp. 117-119
- צ' דור, תורת ארץ־ישראל בבבל, תל־אביב 1971
- ח"ז דימיטרובסקי, שרידי בבלי: מבוא ביבליוגרפי היסטורי, נויארק תשל"ט
- י' דינרי, "מנהגי טומאת הנידה – מקורם והשתלשלותם", תרביץ, מט (תש"ם), עמ' 302-324
- הנ"ל, "ליחס של הגאונים והראשונים אל בעיית ה'שינויא' בתלמוד", בר אילן, יב (תשל"ד), עמ' 108-117
- רנ"נ רבינוביץ, ספר דקדוקי סופרים, מינכען תרכ"ו-תרמ"ו [ד"צ: ירושלים התשס"ב]
- א"מ הברמן, "על התפילין בימי קדם", ארץ ישראל, ג (תשי"ד), עמ' 174-177
- Dictionary of the History of Science* (ed. W.F. Bynum et al.), London 1981
- א' היימאן, תולדות תנאים ואמוראים, לונדון תר"ע
- פ"צ הימן, "עוד קטע בסוגיה של קטעים – בירור בפרשת 'סוגיה פיקטיבית'", סידרא, יב (תשנ"ו), עמ' 27-41
- מ' הירשמן, המקרא ומדרשו: בין חז"ל לאבות הכנסייה, תל־אביב תשנ"ב
- י' הירשפלד, בית המגורים הארץ־ישראלי בתקופה הרומית-ביזאנטית, ירושלים תשמ"ז
- ד' הלבני, מקורות ומסורות: ביאורים בתלמוד, מסכתות עירובין ופסחים, ירושלים תשמ"ב
- הנ"ל, מקורות ומסורות: ביאורים בתלמוד, מסכת בבא קמא, ירושלים תשנ"ג
- הנ"ל, מקורות ומסורות: ביאורים בתלמוד לסדר מועד: מיומא עד חגיגה, ירושלים תשל"ה
- D. Halivni, *Peshat and Derash: Plain and Applied Meaning in Rabbinic Exegesis*, New York 1991
- ד' הלבני, מקורות ומסורות: ביאורים בתלמוד לסדר מועד, מסכת שבת, ירושלים תשמ"ב
- מ' הלברטל, מהפכות פרשניות בהתהוותן: ערכים כשיקולים פרשניים במדרשי הלכה, ירושלים תשנ"ז

- הלוי, פשיטא
 א"א הלוי, "סוגיות 'פשיטא' שבתלמוד הבבלי שאינן פשוטות כל ועיקר", דברי הקונגרס העולמי השביעי למדעי היהדות (תשמ"א), עמ' 140-129
- הנשקה, משנה ראשונה
 ד' הנשקה, משנה ראשונה בתלמודם של תנאים ואמוראים, רמת-גן תשנ"ז
- הנשקה, קדושת ירושלים
 הנ"ל, "קדושת ירושלים; בין חז"ל להלכה הכתתית", תרביץ, סז (תשנ"ח), עמ' 28-5
- הנשקה, תקיעת שופר בשבת
 הנ"ל, "תקיעת שופר בשבת", סידרא, ח (תשנ"ב), עמ' 37-19
- הר, גזירות
 מ"ד הר, "גזירות השמד וקידוש השם בימי הדריינוס", מלחמת קודש ומארטיולוגיה בתולדות ישראל ובתולדות העמים: קובץ הרצאות..., ירושלים תשכ"ח, עמ' 92-73
- הר, מהותה של האגדה
 הנ"ל, "מהותה של האגדה", מחניים, ק (תשכ"ז), עמ' 69-63
- הראל פיש, בסתר עליון
 א' הראל פיש, בסתר עליון: פרדוקס וסתירה במקורות היהדות, רמת-גן תשס"א
- הרן, האסופה המקראית
 מ' הרן, האסופה המקראית, ירושלים תשנ"ו
- הרפורד, נצרות בתלמוד
 R.T. Harford, *Christianity in Talmud and Midrash*, London 1903
- ווייס, התהוות התלמוד
 א' ווייס, התהוות התלמוד בשלמותו, ניר-יורק תש"ג
- ווייס, לחקר התלמוד
 הנ"ל, לחקר התלמוד, ניר-יורק תשט"ו
- ולד, אלו עוברין
 ש"י וולד, תלמוד בבלי מסכת פסחים, פרק אלו עוברין: מהדורה ביקורתית עם ביאור מקיף, ניו יורק וירושלים תש"ס
- וייסברג, הצעות
 א' וייסברג, "הצעת העקרונות לקביעת בחנים לשוניים בהערכת כתבייד של התלמוד הבבלי", זכרונות האקדמיה ללשון העברית, 30-28 (1988), עמ' 345-338
- וייסברג, כתבי היד
 הנ"ל, "הצורות ר' שמעון בן לקיש ו'כאיזה צד' ותרומתן למיון כתבי היד של הבבלי", לשוננו, נה (תשנ"א), עמ' 382-367
- וינרוט, אלימות
 א' וינרוט, "אלימות האיש כלפי אשתו ותוצאותיה המשפטיות", פרשת השבוע (משרד המשפטים, עורכים: א' הכהן ומ' ויגודה), 148 (תשס"ד)
- זהבי, השבת וברית דמשק
 T. Zahavy, "The Sabbath Code of Damascus Document X, 14XI, 18: Form Analytical and Redaction Critical Observations", *Revue de Qumran* 10/40 (1981), pp. 589-591
- זוסמן, ושוב לירושלמי
 י' זוסמן, "ושוב לירושלמי נזיקין", מחקרי תלמוד, א (תש"ן), עמ' 133-55
- זוסמן, כתבייד ומסורות נוסח
 הנ"ל, "כתבייד ומסורות נוסח של המשנה", דברי הקונגרס העולמי השביעי למדעי היהדות: מחקרים בתלמוד, הלכה ומדרש (תשמ"א), עמ' 250-215

- זוסמן, מבוא
הנ"ל, מבוא, תלמוד ירושלמי על פי כתב יד סקליגר 3 ... ירושלים תשס"א
- זוסמן, מסורת-לימוד
הנ"ל, "מסורת-לימוד ומסורת-נוסח של התלמוד הירושלמי", מחקרים בספרות התלמודית: יום עיון לרגל מלאת שמונים שנה לשאל ליברמן, ירושלים תשמ"ג, עמ' 12-76
- זוסמן, תולדות ההלכה
הנ"ל, "חקר תולדות ההלכה ומגילות מדבר יהודה", תרביץ, נט (תש"ן), עמ' 11-76
- זוסמן, תורה שבעל פה
הנ"ל, "תורה שבעל פה" פשוטה כמשמעה – כוחו של קוצו של יו"ד", מחקרי תלמוד, ג (תשס"ה), עמ' 209-384
- זייני, הסבוראים
א"ר זייני, רבנן סבוראי וכללי ההלכה, א, חיפה תשנ"ב
- זימר, עולם כמנהגו
זימר, עולם כמנהגו ורגל: פרקים בתולדות המנהגים, הלכותיהם וגלגוליהם, ירושלים תשנ"ז
- טיגאי, תפילין
J.H. Tigay, "On the Term Phylacteries (Matt. 23,5)", *HThR* 72 (1979), pp. 45-53
- טרכטנברג, קסמים
J. Trachtenberg, *Jewish Magic and Superstition: a Study in Folk Religion*, New York 1970
- יד לגילת
י"מ תא-שמע וי"צ גילת (עורכים), יד לגילת: אסופת מאמרים של יצחק דב גילת, ירושלים תשס"ב
- ייבין, המסורה
י' ייבין, המסורה למקרא, ירושלים תשס"ג
- ייבין, סקר יישובים
ז' ייבין, סקר יישובים בגליל ובגולן מתקופת המשנה והתלמוד לאור המקורות, דיסרטציה, האוניברסיטה העברית, ירושלים תשל"א
- ילון, קונטרסים
ח' ילון, קונטרסים לענייני הלשון העברית, שנה א, ירושלים תרצ"ז-תרצ"ח
- ינר, ר' יוחנן וריש לקיש
צ' ינר, מימרות מקבילות של רבי יוחנן וריש לקיש בבבלי ובירושלמי בפרקים ראשון, שני ושמיני ממסכת יומא, עבודת גמר לתואר מוסמך, אוניברסיטת ברא-אילן, רמת-גן תשס"ג
- יסיף, בן-סירא
ע' יסיף, סיפורי בן-סירא בימי הביניים: מהדורה ביקורתית ופרקי מחקר, ירושלים תשמ"ה
- כהן, איקלע
א' כהן, "למשמעות ההיסטורית הגלומה במונח 'איקלע רב פלוני'", סידרא, טו (תשנ"ט), עמ' 51-64
- כהן, ביקורת
הנ"ל, "ביקורת הלכתית לעומת ביקורת ספרותית בסוגיות התלמוד (פרק בהתהוות השכבתית של הבבלי)", אסופות, ג (תשמ"ט), עמ' שלא-שמו
- כהן, לא שמיע לי
הנ"ל, "על מטבע הלשון 'לא שמיע לי כלומר לא סבירא' בתלמוד הבבלי", תרביץ, נג (תשמ"ד), עמ' 467-472
- כהן, מר בר רב אשי
הנ"ל, מר בר רב אשי: האיש במסגרת תקופתו, ותרומתו הספרותית, דיסרטציה, ישיבה אוניברסיטה, ניו-יורק 1980
- כהן, רבינא
הנ"ל, רבינא וחכמי דורו: עיונים בסדר הזמנים של אמוראים אחרונים בבבל, רמת-גן תשס"א

- כהן, רבנן סבוראי הנ"ל, "[על] רחמים א' זייני, רבנן סבוראי וכללי ההלכה", סיני, קיא, עמ' קפד-קצה
- כהנא, המכילתות מ"י כהנא, המכילתות לפרשת עמלק: לראשוניותה של המסורת במכילתא דרבי ישמעאל בהשוואה למכילתא דרבי שמעון בן יוחאי, ירושלים תשנ"ט
- כהנא, המסורות המוחלפות הנ"ל, "גילוי דעת ואונס בגיטין: לחקר השתלשלות המסורות המוחלפות בעריכתן המגמתית של סוגיות מאוחרות", תרביץ, סב (תשנ"ג), עמ' 225-263
- לב, סממני המרפא א' לב, סממני המרפא של ארץ ישראל וסביבותיה בימי הביניים, תל-אביב תשס"ב
- לוגיקה א"מ קופי, מבוא ללוגיקה (תרגום: ח' רותם; עריכה: מ' דסקל), תל-אביב תשל"ז²
- לוי, ביקורת B.A. Levine, "Review Essay: Scholarly Dictionaries of Two Dialects of Jewish Aramaic", *AJS Review* 29:1 (2005), pp. 131-144
- לוינגר, הרמב"ם י' לוינגר, דרכי המחשבה ההלכתית של הרמב"ם, ירושלים תשכ"ה
- ליברמן, הירושלמי כפשוטו ש' ליברמן, הירושלמי כפשוטו, ירושלים תרצ"ה
- ליברמן, זוטא הנ"ל, ספרי זוטא (מדרשה של לוד), ניריורק תשכ"ח
- ליברמן, יוונות הנ"ל, יוונות ויוונות בארץ ישראל, ירושלים תשכ"ג
- ליברמן, ירושלמי נזיקין ליברמן, ירושלמי נזיקין יוצא לאור על פי כתב יד אסקוריאל בצירוף מבוא על ידי א"ש רוזנטל, הוסיף מבוא ופירוש ש' ליברמן, ירושלים תשמ"ד
- ליברמן, מחקרים בתורת א"י ש' ליברמן, מחקרים בתורת ארץ-ישראל (עורך: ד' רוזנטל), ירושלים תשנ"א
- ליברמן, על הירושלמי ליברמן, על הירושלמי, ירושלים תרפ"ט
- ליברמן, רדיפת דת ליברמן, רדיפת דת ישראל תשל"ה, עמ' ריג-רמה = הנ"ל, מחקרים בתורת ארץ-ישראל, ירושלים תשנ"א, עמ' 348-380
- ליברמן, תוספת ראשונים ליברמן, תוספת ראשונים הנ"ל, תוספת ראשונים, א-ד, ירושלים תרצ"ז-תרצ"ט
- ליברמן, תוספתא כפשוטה ליברמן, תוספתא כפשוטה הנ"ל, תוספתא ותוספתא כפשוטה, ניו יורק תשט"ו-תשמ"ח (הפניות סתמיות הן לחלק ג)
- ליברמן, תלמודה של ליברמן, תלמודה של קיסרין הנ"ל, תלמודה של קיסרין, ירושלים תרצ"א
- לייטסטון, הרטוריקה של הבבלי J.N. Lightstone, *The Rhetoric of the Babylonian Talmud, Its Social Meaning and Context*, Waterloo, Canada 1994
- ליימן, הקנוניזציה S.Z. Leiman, *The Canonization of Hebrew Scripture: The Talmudic and Midrashic Evidence*, Connecticut 1976
- ליפשיץ, משפט ופעולה ליפשיץ, משפט ופעולה: מונחי חיוב וקניין במשפט העברי, ירושלים תשס"ב

- לעזי רש"י
מ' קטן, אוצר לעזי רש"י: המילים הצרפתיות שבפירושי רש"י...
תורגמו לעברית ועובדו עם ביאורים ומילואים, בתוספת מפתחות,
ירושלים תש"ס
- לעף, פלורה
I. Löw, *Die Flora der Juden*, 4 vol., Berlin-Vienna 1924-1934
מ' איש שלום, ספר מכילתא דרבי ישמעאל על ספר שמות עם תוספת
מאיר עין, ווינא תר"ל
- מאיר, הסיפור הדרשני
ע' מאיר, הסיפור הדרשני בבראשית רבה, תל-אביב תשמ"ז
- מדפיסים את התלמוד
S. Liberman Mintz & G.M. Goldstein (editors), *Printing the Talmud: From Bomberg to Schottenstein*, New York 2005
- מוסקוביץ, המשגה
L. Moscovitz, *Talmudic Reasoning: From Casuistics to Conceptualization*, Tübingen 2002
- מוסקוביץ, טרמינולוגיה
ל' מוסקוביץ, הטרמינולוגיה של הירושלמי: מחקרים בטרמינולוגיה
של המשא-ומתן האמוראי, דיסרטציה, האוניברסיטה העברית,
ירושלים תשמ"ח
- מורשת, לקסיקון
מ' מורשת, לקסיקון הפועל שנתחדש בלשון התנאים, רמת-גן תשמ"א
הנ"ל, "פעלים חדשים", ערכי המילון החדש לספרות חז"ל (עורך: י'
קוטשר), רמת-גן תשל"ב, עמ' 117-162
- מילון BDB
F. Brown et al., *The Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon*, Boston 2004⁸
- מילון CAD
The Assyrian Dictionary of the Oriental Institute of the University of Chicago, editorial board: I.J. Gelb ... [et al.], Chicago 1954-2006
- מילון KBR
L. Koehler & W. Baumgartner, *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament* (ed. M.E.J. Richardson), Leiden 1994
- מילון LSJ
H.G. Liddell, R. Scott, H.S. Jones, *A Greek-English Lexicon*, Oxford 1961
- מילון OLD
Oxford Latin Dictionary, Oxford 1968-1972
- מילון אטימולוגי
E.D. Klein, *A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language for Readers of English* [editor: B. Sarel], Jerusalem 1987
- מילון בן-יהודה
א' בן-יהודה, מילון הלשון העברית הישנה והחדשה, א-טז, ירושלים
1958-1908
- מילון יאסטרוב
M. Jastrow, *A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi, and the Midrashic Literature*, New York-London 1903
- מילון יווני סופוקלס
E.A. Sophocles, *Greek Lexicon of the Roman and Byzantine Period*, Cambridge & Leipzig 1914
- מילון לוי
J. Levy, *Wörterbuch über die Talmudim und Midraschim*³, 4 vols., Berlin and Vienna 1924

- W. Smith, *A Dictionary of Greek and Roman Antiquities*, London 1875 מילון סמית לעתיקות
- H. Wehr, *Dictionary of Modern Written Arabic* (edited by J.M. Cowan), third edition, Ithaca, New York 1976 מילון ערבית מודרנית
- J.G. Hava, *Al-Faraid Arabic English Dictionary*, fifth edition, Beirut 1982 מילון ערבית קלאסית
- C. Daremberg & E. Saglio., *Dictionnaire des antiquités Grecques et Romaines*, Paris 1877-1919 מילון עתיקות צרפתי
- D.N. MacKenzie, *A Concise Pahlavi Dictionary*, London 1971 מילון פהלוית
- A Compendious Syriac Dictionary*, founded upon the Thesaurus Syriacus of R. Payne Smith..., Oxford 1902 (reprinted: Eugene, Oregon 1999) מילון פיין-סמית
- F.J. Steingass, *A Comprehensive Persian-English Dictionary*, London 1892 מילון פרסי
- A Dictionarie of the French and English Tongues*, Compiled by Randle Cotgrave, London 1611 מילון קוטגרייב
- ח' מיליקובסקי, "החיפוש אחר 'הטקסט המקורי'", מחקרים בתלמוד ובמדרש: ספר זיכרון לתרצה ליפשיץ (עורכים: א' אדרעי ואחרים), ירושלים תשס"ה, עמ' 349-384 מיליקובסקי, הטקסט המקורי
- הנ"ל, "ויקרא רבה, פרשה כה, הפתיחתא הראשונה (פסקאות א-ג): עיונים בנוסח, בעריכה ובזיקה למקבילה בפסיקתא דרב כהנא", תרביץ, עא (תשס"ב), עמ' 19-65 מיליקובסקי, ויקרא רבה
- מ' מישור, "על הניקוד בכתב יד ארפורט של התוספתא", לשוננו, סד (תשס"ב), עמ' 231-244 מישור, על הניקוד
- א' מלאך (עורך), קובץ דברי ראשונים ואחרונים בענין הבנת דרכי התלמוד, רמת-גן תשס"ג מלאך, קובץ דברי ראשונים
- ח"ד מנטל, "המניעים למרד בר כוכבא", מלחמת קודש ומארטיולוגיה בתולדות ישראל ובתולדות העמים, קובץ הרצאות..., ירושלים תשכ"ח, עמ' 35-57 מנטל, המניעים למרד
- י' נוה, על פסיפס ואבן, הכתובות הארמיות והעבריות מבת-הכנסת העתיקים, [תל-אביב] תשל"ח נוה, על פסיפס ואבן
- J. Neusner, *The Talmud of Babylonia, An Academic Commentary, Bavli Tractate Erubin, Chapters VI through X*, Atlanta 1996 ניחנר, פירוש אקדמי לבבלי
- ו' נעם וא' קמרון, "קובץ דיני שבת מקומראן ותרומתו לחקר ההלכה הקדומה", תרביץ, עד (תשס"ה), עמ' 511-546 נעם וקמרון, קובץ מקומראן
- M.L. Satlow, *Tasting the Dish: Rabbinic Rhetorics of Sexuality*, Atlanta 1995 סאטלו, רטוריקה רבנית
- מ"צ סגל, דקדוק לשון המשנה, תל-אביב תרצ"ו סגל, דקדוק

- M. Sokoloff, *A Dictionary of Jewish Palestinian Aramaic*, Ramat-Gan 1990
סוקולוף, מילון ארמית א"י
- Idem, *A Dictionary of Judean Aramaic*, Ramat-Gan 2003
סוקולוף, מילון ארמית יהודית
- Idem, *A Dictionary of Jewish Babylonian Aramaic*, Ramat-Gan and Baltimore 2002
סוקולוף, מילון ארמית בבלי
- א"א סטולמן, "התרחבות בהלכה כהיתוך אופקים פרשני: ההמתנה בין בשר לחלב כמקרה מבהן", *AJS Review*, 28:2 (2004), עמ' א-ל
סטולמן, בשר וחלב
- הנ"ל, מהדורה מדעית וביאור מקיף לסוגיות ההרחקה בין בשר לחלב שבפרק השמיני שבבבלי חולין, מוגשת כחלק מהדרישות לשם קבלת תואר מוסמך במחלקה לתלמוד של אוניברסיטת בראיילן, רמת-גן התשס"ב
סטולמן, חולין
- הנ"ל, "סגירות ופתיחות בתפישת ההלכה: ההיסטוריה האינטלקטואלית של ההלכה ושל מדעי הטבע", מסע אל ההלכה: עיונים בין-תחומיים בעולם החוק היהודי (עורך: ע' ברהולץ), תל-אביב 2003, עמ' 335-353
סטולמן, סגירות ופתיחות
- ק' סירט, מן הכתב אל הספר, ירושלים תשנ"ב
סירט, הספר
- E.A. Speiser, "Palil and Congeners: A Sampling of Apotropaic Symbols", *Studies in Honor of Benno Landsberger on his Seventy Fifth Birthday April 21, 1965*, Chicago 1965, pp. 389-393
ספיזר, פליל
- ש' ספראי, בימי הבית ובימי המשנה: מחקרים בתולדות ישראל, א, ירושלים תשנ"ד
ספראי, בימי הבית
- נ' עמינוח, עריכת מסכתות ביצה, ראש השנה ותענית בתלמוד הבבלי: סידור, עריכה, גירסאות של גמרא, יחסי סוגיות, בבלי וירושלמי, תל-אביב 1986
עמינוח, ביצה ר"ה ותענית
- E. Assis, "The Choice to Serve God and Assist His People: Rahab and Yael", *Biblica*, 85 (2004), pp. 82-90
עסיס, רחב ויעל
- S. Funk., *Bibel und Babel*, Wein-Leipzig 1913
פֹונק
- M. Foucault, *The History of Sexuality; Volume 1: An Introduction* (translated from the French: R. Hurley), Vintage Books Edition, March 1990
פוקו, תולדות המיניות
- ע' פוקס, "דרך ההכרעה, סמכות של טקסטים ומודעות עצמית; הרהורים על דרכי הפסיקה בשלהי תקופת הגאונים", סוגיות במחקר התלמוד, יום עיון לציון חמש שנים לפטירתו של אפרים א' אורבך..., ירושלים תשס"א, עמ' 100-124
פוקס, דרך ההכרעה
- R. Patai, *The Hebrew Goddess*, New York 1967
פטאי, האלוהית העברית
- ר' פטאי, הספנות העברית: פרק בתולדות התרבות הארץ ישראלית בימי קדם, ירושלים [1938]

- M. Perani & E. Sagradini, *Talmudic and Midrashic Fragments from the "Italian Genizah": Reunification of the Manuscripts and Catalogue*, Firenze 2004
- J. Preuss, *Biblical and Talmudic Medicine* (translated and edited by F. Rosner), Northvale, NJ 1993
- ש"י פרידמן, "אל תתמה על הוספה שנוכר בה שם אמורא: שוב למימרות האמוראים וסתם התלמוד בסוגיות הבבלי", טרם פורסם
- הנ"ל, "בריבי", טרם פורסם
- הנ"ל, "הברייתות בתלמוד הבבלי ויחסן למקבילותיהן שבתוספתא", עטרה לחיים: מחקרים בספרות התלמודית והרבנית לכבוד פרפסור חיים זלמן דימיטרובסקי, בעריכת דניאל בויארין ואחרים, ירושלים תש"ס, עמ' 163-201
- הנ"ל, תלמוד ערוך, פרק השוכר את האומנין – הנוסח, ירושלים תשנ"ז
- הנ"ל, תלמוד ערוך, פרק השוכר את האומנין – הפירושים, ירושלים תשנ"א
- הנ"ל (עורך), חמש סוגיות מן התלמוד הבבלי, עם פרשנות על דרך המחקר: דגם לקראת מהדורה חדשה של התלמוד הבבלי עם פרשנות, ירושלים תשס"ב
- הנ"ל, "כתבי-היד של התלמוד הבבלי – טיפולוגיה של כתיב", מחקרים בלשון העברית ובלשונות היהודים מוגשים לשלמה מורג (עורך: משה בראשר), ירושלים תשנ"ו, עמ' 163-190
- הנ"ל, "כיצד מדקדקין? עיון בשינויי הגרסות של התלמוד הבבלי לרגל הופעת י"ג כרכים של 'דקדוקי סופרים השלם'", תרביץ, סח (תשנ"ט), עמ' 129-161
- הנ"ל, "לאופיין של הברייתות בתלמוד הבבלי: 'בן תימא' ו'בן דורתי'", נטיעות לדוד: ספר היובל לדוד הלבני (עורכים: יעקב אלמן ואחרים), ירושלים תשס"ה, עמ' קצה-רעד
- הנ"ל, "להתהוות שינויי הגירסאות בתלמוד הבבלי", סידרא, ז (תשנ"א), עמ' 67-102
- הנ"ל, "מבנה ספרותי בסוגיות הבבלי", דברי הקונגרס העולמי השישי למדעי היהדות, כרך ג (תשל"ז), עמ' 389-402
- S. Friedman, "An Ancient Scroll Fragment (B. Hullin 101a105a) and the Rediscovery of the Babylonian Branch of Tannaitic Hebrew", *JQR* 86 (1995), pp. 9-50
- ש"י פרידמן, "תוספתא עתיקתא – ליחס המשנה והתוספתא [ב] – 'מעשה ברבן גמליאל וזקנים'", בר-אילן, כו-כז (תשנ"ה), עמ' 163-190
- הנ"ל, "מקבילות המשנה ותוספתא", דברי הקונגרס העולמי האחד-עשר למדעי היהדות: הטיבה ג, כרך א (תשנ"ד), עמ' 15-22
- ש"י פרידמן, "עיונים בדרכי פרשנות התלמוד לרגל הופעת מהדורת ארטסקרול בעברית", בדה, 7 (תשנ"ח), עמ' 77-91
- פיראני וסגראדיני, גניזה איטלקית
- פרידמן, הרפואה בתלמוד
- פרידמן, אל תתמה
- פרידמן, ברבי
- פרידמן, הברייתות בבבלי
- פרידמן, השוכר – הנוסח
- פרידמן, השוכר – הפירושים
- פרידמן, חמש סוגיות
- פרידמן, טיפולוגיה של כתיב
- פרידמן, כיצד מדקדקין
- פרידמן, לאופיין של הברייתות
- פרידמן, להתהוות הגירסאות
- פרידמן, מבנה ספרותי
- פרידמן, מגילה
- פרידמן, מעשה ברבן גמליאל
- פרידמן, מקבילות
- פרידמן, עיונים

- פרידמן, על דרך הנ"ל, "פרק האשה רבה בבבלי, בצירוף מבוא כללי על דרך חקר הסוגיא", מחקרים ומקורות, א (תשל"ח), עמ' 275-441
- פרידמן, רבה ורבא הנ"ל, "כתיב השמות רבה ורבא בתלמוד הבבלי", סיני, קי (תשנ"ב), עמ' 67-102
- פרידמן, רבי עקיבא S. Friedman, "A Good Story Deserves Retelling: The Unfolding of the Akiva Legend", *JSIJ*, 3 (2004), pp. 55-93
<< <http://www.biu.ac.il/JS/JSIJ/3-2004/Friedman.pdf> >>
- פרידמן, רש"י לתלמוד ש"י פרידמן, "פירושי רש"י לתלמוד – הגהות ומחדורות", רש"י עיונים ביצירתו (עורך: צ"א שטיינפלד), עמ' 147-175
- פרידמן, תגובה הנ"ל, "תגובה למושב כיוונים בחקר התלמוד הבבלי", בקונגרס העולמי הארבעה עשר למדעי היהדות, טרם פורסם
- פרידמן, תוספתא עתיקתא ותוספתא הנ"ל, תוספתא עתיקתא על מסכת פסח ראשון, מקבילות המשנה והתוספתא ופירושן בצירוף מבוא כללי, רמת-גן תשס"ג
- פרנצוס, ביצה תלמוד ירושלמי מסכת ביצה, עם פירוש... רבינו אלעזר אזכרי... עם מבוא, מראה מקומות והערות על ידי י' פרנצוס, ניו יורק וירושלים תשנ"ה
- פרנקל, דרכי האגדה ויהמדרש פרנקל, דרכי האגדה והמדרש י' פרנקל, דרכי האגדה והמדרש, גבעתיים 1991
- פרנקל, האגדה שבמשנה הנ"ל, "האגדה שבמשנה", מחקרי תלמוד, ג (תשס"ה), עמ' 655-681
- פרנקל, מדרש ואגדה הנ"ל, מדרש ואגדה, תל-אביב תשנ"ז
- פרנקל, רש"י הנ"ל, דרכו של רש"י בפירושו לתלמוד הבבלי, ירושלים תשל"ה
- צפור, רש"י לרות מ' צפור, "מהדורה מורחבת נוספת של פירוש רש"י לרות וקטעי רות זוטא בשינויי נוסח", סידרא, ח (תשנ"ב), עמ' 99-118
- צפור, אל תקרי צפור, אל תקרי הנ"ל, "על גלגוליהן של דרשות מטיפוס 'אל תקרי'", סיני, ק (תשמ"ז), עמ' תשא-תשטז
- צפירה, יחסי אישות בכפיה י' צפירה, "יחסי אישות בכפיה", תחומין, כד (תשס"ד), עמ' 222-227
- צרפתי, לשון חז"ל גב"ע צרפתי, "עיונים בסמנטיקה של לשון חז"ל ובדרשותיהם", לשוננו, ל (תשכ"ו), עמ' 29-40
- צרפתי, סמנטיקה הנ"ל, העברית בראי הסמנטיקה, ירושלים התשס"א
- קאופמן, השפעות אכדיות S.A. Kaufman, *The Akkadian Influences on Aramaic*, Chicago 1974
- קאפח, פירוש רס"ג לתהלים תהלים עם תרגום ופירוש הגאון רבינו סעדיה בן יוסף פיומי... מהדורת י' קאפח, ירושלים תשכ"ו
- קוגל, מסורות התנ"ך J. Kugel, *Traditions of the Bible: A Guide to the Bible As It Was at the Start of the Common Era*, Cambridge, Mass. 1998
- קוטשר, מלים ותולדותיהן י' קוטשר, מלים ותולדותיהן, ירושלים תשכ"א

- קולפ, בתולה נישאת
י"מ קולפ, מהדורה עם פרוש הסוגיות לפרק בתולה נשאת, תלמוד בבלי, מסכת כתובות, פרק ראשון, דיסרטציה אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ג
- קוסמן, עובדין דחול
א' קוסמן, לתולדות הקטגוריה של איסורי עובדין דחול בשבת ויו"ט ויחוסה לקטגוריה של איסורי השבות, דיסרטציה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשנ"ג
- קיסטר, עיונים באבות דר' נתן
מ' קיסטר, עיונים באבות דר' נתן: נוסח, עריכה ופרשנות, ירושלים תשנ"ח
- קליין, הנייר ותעשייתו בא"י
ש' קליין, "הנייר ותעשייתו בארץ-ישראל", המסחר התעשייה והמלאכה בארץ-ישראל בימי קדם: קובץ מאמרים (עורך ש' ייבין), ירושלים תרצ"ז
- קליין, הסוגיא
ח' קליין, "משמעותו של המונח 'אלא אי איתמר הכי איתמר' בתלמוד הבבלי", תרביץ, לא (תשכ"ב), עמ' 23-42
- קלכהיים, דבר שאינו מתכוין
ש' קלכהיים, "דבר שאינו מתכוין" בספרות התנאית ובתלמוד, דיסרטציה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"א
- קלמין, מסורות השמד
R.L. Kalmin, "Rabbinic Traditions about Persecutions", *JJS* 54 (2003), pp. 21-50
- קרויס, מילים שאולות
S. Krauss, *Griechische und Lateinische Lehnwörter im Talmud, Midrasch und Targum*, Berlin 1899-1898
- קרויס, קדמוניות התלמוד
ש' קרויס, קדמוניות התלמוד, ברלין-וינה ועוד, [תרפ"ד] תש"ה
- קרמר, רוח התלמוד
D.C. Kraemer, *The Mind of the Talmud: an Intellectual History of the Bavli*, New York 1990
- רבינוביץ, על הדפסת התלמוד
רנ"נ רבינוביץ, מאמר על הדפסת התלמוד, הובא לבית הדפוס עם תיקונים... על ידי א"מ הברמן, ירושלים תשי"ב [ד"צ: ירושלים תשס"ב]
- רובינשטיין, לחקר סדור התלמוד
ש"מ רובינשטיין, לחקר סדור התלמוד, קובנה התרצ"ב [נדפס מחדש בירושלים תשל"א בתוך מחקרים ומבואות לתלמוד]
- רובינשטיין, עקרונות כלליים
י' רובינשטיין, "פירושי מקורות תנאיים על ידי עקרונות כלליים ומופשטים", נטיעות לדוד: ספר היובל לדוד הלבני, ירושלים תשס"ה, עמ' רעה-שד
- רובינשטיין, תרבות התלמוד הבבלי
J.L. Rubenstein, *The Culture of the Babylonian Talmud*, Baltimore 2003
- רוזנטל, בירורי מלים
א"ש רוזנטל, "בירורי מלים והילופי נוסח", מחקרי תלמוד א (תשנ"ג), עמ' יג-מו
- רוזנטל, המורה
הנ"ל, "המורה", *PAAJR*, 31 (1963), עמ' א-עא
- רוזנטל, מסורות א"י בבבל
ד' רוזנטל, "מסורות ארץ-ישראליות ודרכן לבבל", קתדרה, 92 (תשנ"ט), עמ' 7-48
- רוזנטל, על הקיצור והשלמתו
הנ"ל, "על הקיצור והשלמתו: פרק בעריכת התלמוד הבבלי", מחקרי תלמוד, ג (תשס"ה), עמ' 791-863

- רוזנטל, עריכות קדומות
הנ"ל, "עריכות קדומות המשוקעות בתלמוד הבבלי", מחקרי תלמוד,
א (תש"ן), עמ' 155-204
- רון, מהרש"ל
רון, ביקורת נוסח התלמוד הבבלי של ר' שלמה לוריא (מהרש"ל),
דיסרטציה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשנ"ט
- ריצ"ד
י"צ דינר, חידושי הריצ"ד, חלק א, ירושלים תשמ"א
- רקובר, יחסי אישות
נ' רקובר, "יחסי אישות בכפיה", שנתון המשפט העברי, כרך ו-ז
(תשל"ט-תש"ם), עמ' 295-317
- שוורץ, באר הקר
י' שוורץ, "באר הקר, בור חקר והחקרה הסלבקית", קתדרה, 37
(תשמ"ו), עמ' 3-16
- שוורץ, נשים משחקות
הנ"ל, "נשים המשחקות באגוזים", טללי אורות, ז (תשנ"ז), עמ'
112-115
- שטראק
H.L. Strack & G. Stemberger, *Introduction to the Talmud and
Midrash*, second printing with emendations and updates,
Minneapolis 1996
- שיפמן, הלכה בכת
י' שיפמן, הלכה, הליכה ומשיחיות בכת מדבר יהודה (תרגום ועריכה):
ט' אילן, ירושלים 1993
- שמש, מדרש משפטים
א' שמש, "מגילה 4Q251 – מדרש משפטים", תרביץ, עג (תשס"ה),
עמ' 25-50
- שערי תורת ארץ-ישראל
רז"ו רבינוביץ, שערי תורת ארץ-ישראל, כולל פירושים, הערות
והגהות על הירושלמי..., ירושלים הת"ש
- שפיגל, הוספות
מאוחרות
י"ש שפיגל, הוספות מאוחרות (סבוראיות) בתלמוד הבבלי,
דיסרטציה, אוניברסיטת תל-אביב, תל-אביב תשל"ז
- שפיגל, עמודים –
הגהות
הנ"ל, עמודים בתולדות הספר העברי: הגהות ומגיהים, מהדורה
שנייה, רמת-גן תשס"ה
- שפרבר, אבני יעקב
ד' שפרבר, "אבני יעקב אשר שם מראשותיו, והמיטה הרומאית",
מחקרים בתלמוד ובמדרש: ספר זיכרון לתרצה ליפשיץ (עורכים: א'
אדרעי ואחרים), ירושלים תשס"ה, עמ' 571-576
- שפרבר, דרך ארץ זוטא
הנ"ל, מסכת דרך ארץ זוטא ופרק השלום, פירש דניאל שפרבר,
ירושלים תשנ"ד
- שפרבר, מנהגי ישראל
שפרבר, מנהגי ישראל, א-ז, ירושלים תש"ן-תשס"ז
- שפרבר, ספנות תלמודית
שפרבר, תרבות חומרית בארץ ישראל בתקופת התלמוד, ירושלים
תשנ"ד
- שקד, פרטי לבוש
S. Shaked, "Items of Dress and Other Objects in Common
Use: Iranian Loanwords in Jewish Babylonian Aramaic",
Irano-Judaica III (1994), pp. 106-117
- שרידי אש
י"י וינברג, שו"ת שרידי אש, חלק א, ירושלים תשכ"א
- שרמר, זכר ונקבה
ע' שרמר, זכר ונקבה בראם: הנישואים בשלהי ימי הבית השני
ובתקופת המשנה והתלמוד, ירושלים תשס"ד

הנ"ל, "משפחות כתבייד ומסורות-נוסח של מסכת מועד קטן", סידרא, ו (תש"ן), עמ' 121-150	שרמר, משפחות כתבייד
י"מ תא"שמע, רבי זרחיה הלוי בעל המאור ובני חוגו, ירושלים תשנ"ג	תא"שמע, בעל המאור
הנ"ל, הספרות הפרשנית לתלמוד, א-ב, ירושלים תש"ס	תא"שמע, הספרות הפרשנית
הנ"ל, "רבי ישעיה די טראנו וספרו 'תוספות רי"ד', מחקרי תלמוד, ג (תשס"ה), עמ' 916-943	תא"שמע, רי"ד
מ"מ כשר, תורה שלמה, ניויורק תרפ"ז-תשנ"א	תורה שלמה

רשימת עדי הנוסח המשמשים בפירוש

תלמוד בבלי עירובין פרק י

דפוס פאס	דפוס פאס רפ"ב (מכונה אצל בעל דקדוקי סופרים: ד"ש = דפוס שאלוניקי)
דפוס ראשון	דפוס ראשון של מסכת עירובין, פיזארו רע"א
כ"י אוקספורד	Bodleian Library, Opp. Add. Fol. 23 (366) כ"י אוקספורד
כ"י וטיקן	Biblioteca Apostolica, ebr. 109 כ"י וטיקן
כ"י מינכן	Bayerische Staatsbibliothek, Cod. hebr. 95 כ"י מינכן
קטע גניזה	University Library, T-S F2(2).23 קטע גניזה קימברידג'
קטע כריכה ²²²	Archivio di Stato, MS Ebr. 222 קטע כריכה בולוניה
קטע כריכה ⁵¹⁸	Archivio di Stato, MS Ebr. 518 קטע כריכה בולוניה
קטע כריכה ⁷	Universitätbibliothek, M II 98 קטע כריכה זלצבורג

רש"י על התלמוד עירובין פרק י

כ"י אוקספורד	Bodleian Library, MS Opp. Add. Qu. 23 כ"י אוקספורד
כ"י מינכן	Bayerische Staatsbibliothek, Cod. hebr. 216 כ"י מינכן
כ"י פאריס	Bibliothèque Nationale, heb. 324 כ"י פאריס
קטע גניזה	Bodleian Library, Heb.e.76 קטע גניזה אוקספורד
קטע כריכה ⁵¹⁸	Archivio di Stato, MS Ebr. 518 קטע כריכה בולוניה

משנה

כ"י קימברידג'	University Library, Add. 470,1 כ"י קימברידג' (הוצאת ו"ה לו, קימברידג' 1883)
כ"י פארמה	Biblioteca Palatina, Cod. Parm. 3173 כ"י פארמה
כ"י קאופמן	Magyar tudományos akademia, MS. Kaufmann A 50 כ"י בודפשט

תוספתא

כ"י וינה	Oesterreichische Nationalbibliothek, Cod hebr. 20 כ"י וינה
כ"י לונדון	British Library, Add. 27296 כ"י לונדון
כ"י ערפורט	Staatsbibliothek (Preussischer Kulturbesitz), Or. fol. 1220 כ"י ברלין (לשעבר ערפורט 62)
קטע גניזה ¹³⁹	University Library, TS E2 139 קטע גניזה קימברידג'
קטע גניזה ¹⁰⁸⁰	University Library, TS Or. 1080 13.69 קטע גניזה קימברידג'

מכילתא דר' ישמעאל

כ"י אוקספורד ¹⁵¹	Bodleian Library, MS Marshall Or. 24 כ"י אוקספורד
כ"י מינכן ¹¹⁷	Bayerische Staatsbibliothek, Cod. hebr. 117 כ"י מינכן

ספרא

כ"י וטיקן ⁶⁶	Biblioteca Apostolica, ebr. 66 כ"י וטיקן
-------------------------	--

ספרי במדבר ודברים

כ"י וטיקן³² כ"י וטיקן 32 Biblioteca Apostolica, ebr.

תלמוד ירושלמי

כ"י וטיקן¹³³ כ"י וטיקן 133 = Biblioteka Apostolica, ebr. 133 כ"י רומי
 כ"י לידן כ"י לידן 4720 Bibliotheek der Rijksuniversiteit, Cod. Or.

ויקרא רבה

כ"י אוקספורד³ כ"י אוקספורד 3 Bodleian Library, Opp. Add. fol.
 כ"י אוקספורד⁵¹ כ"י אוקספורד 51 Bodleian Library, Opp. Add. fol.
 כ"י ירושלים כ"י ירושלים בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בירושלים, Heb 24 5977
 כ"י פאריס כ"י פאריס 149 Bibliothèque Nationale heb.
 כ"י ששון כ"י טורונטו 26 Toronto, Friedberg, Ms. 26 (לשעבר כ"י ששון 920)

תלמוד בבלי, מסכת ברכות

כ"י אוקספורד כ"י אוקספורד 23 (366) Bodleian Library, Opp. Add. Fol.
 כ"י פירנצה⁷⁹ כ"י פירנצה II-I-7-9 Biblioteca Nazionale Centrale, Magliabechi
 כ"י פאריס⁶⁷¹ כ"י פאריס 671 Bibliothèque Nationale, heb.

תלמוד בבלי, מסכת שבת

כ"י אוקספורד כ"י אוקספורד 23 (366) Bodleian Library, Opp. Add. Fol.
 כ"י וטיקן¹²⁷ כ"י וטיקן 127 Biblioteca Apostolica, ebr.

תלמוד בבלי, מסכת פסחים

כ"י קולומביה כ"י קולומביה X 893 T 14a Columbia University,

תלמוד בבלי, מסכת סוכה

כ"י מינכן⁶ כ"י מינכן 6 Bayerische Staatsbibliothek, Cod. hebr.

תלמוד בבלי, מסכת ביצה

כ"י אוקספורד כ"י אוקספורד 23 (366) Bodleian, Opp. Add. Fol.

תלמוד בבלי, מסכת גיטין

כ"י וטיקן¹³⁰ כ"י וטיקן 130 Biblioteca Apostolica, ebr.

תלמוד בבלי, מסכת בבא קמא

כ"י המבורג¹⁶⁵ כ"י המבורג 19 Staats- und Universitaetsbibliothek, Cod. Heb.
 (שטיינשניידר 165)

תלמוד בבלי, מסכת עבודה זרה

כ"י ניריורק כ"י ניריורק 15 Jewish Theological Seminary, Rab.

תלמוד בבלי, מסכת חולין

כ"י המבורג¹⁶⁹ כ"י המבורג 68 Staats- und Universitaetsbibliothek, Cod. Heb. 68
(שטיינשניידר 169)

תלמוד בבלי, מסכת מעילה

כ"י פאריס כ"י פאריז כי"ח H147 A Alliance Israelite Universelle,
כ"י וטיקן¹¹⁸ כ"י וטיקן 118 Bibliotheca Apostolica, ebr. 118
כ"י וטיקן¹²⁰ כ"י וטיקן 120 Bibliotheca Apostolica, ebr. 120
כ"י מינכן כ"י מינכן 95 Bayerische Staatsbibliothek, Cod. hebr. 95

תלמוד בבלי, מסכת נדה

כ"י וטיקן¹¹¹ כ"י וטיקן 111 Bibliotheca Apostolica, ebr. 111
כ"י וטיקן¹¹³ כ"י וטיקן 113 Bibliotheca Apostolica, ebr. 113
כ"י וטיקן¹¹⁷ כ"י וטיקן 117 Bibliotheca Apostolica, ebr. 117

ר' נתן מרומי, הערוך

כ"י לונדון כ"י לונדון 26881 British Library, Add. 26881

ר' משה בן-מימון, משנה תורה

כ"י אוקספורד⁵⁷² כ"י אוקספורד-בודלי, קטלוג נויבאוואר 572;
Bodleian Library, MS Mich. 624